

Stigmatisering van mensen die leven met HIV (hypotheek)

Quote

"Je moeder is een hoer, je pa een homo en jij mag niet meer bij ons spelen."

De feiten

- Ruim 13.000 van de naar schatting 21.500 mensen met HIV in Nederland zijn bekend met hun HIV-status.
- Meer dan 50% van de hiv-positieven in Nederland heeft te maken gehad met stigmatisering in de familiesfeer of vriendenkring, het uitgaansleven, in de werksfeer, en bij contacten met financiële dienstverleners, of door hun sekspartner.
- Zelfs bij de tandarts, de huisarts of in het ziekenhuis ervaart 20 tot 25% van de hiv-geïnfekteerden negatieve reacties.
- Meer dan 50% van de mensen met hiv krijgt het advies om verder met niemand te praten over de hiv-status van met name familie, vrienden en collega's.
- Nog altijd 30% van de ondervraagden met hiv durft niet of maar aan enkele naaste familieleden te vertellen over de hiv-status.
- 2 op de 5 Nederlanders denken dat tongzoenen met iemand die hiv heeft, gevaarlijk is.

Wat is het probleem?

Bijna iedere Nederlander is op de hoogte van het feit dat iemand met hiv de hand schudden geen risico met zich meebrengt. Toch is stigma voor veel hiv-positieven een dagelijks gevecht, met zichzelf of met de buitenwereld. Belangrijke uitingsvormen van stigma zijn verwijt, meer fysieke afstand, vermijding, buitengewone hygiënische maatregelen, onverschilligheid en uitsluiting.

Met name schatten ouderen en laagopgeleiden het risico van een aantal situaties hoger in. Voor ouders en pleegouders is er nog een extra dimensie, want je kinderen zijn kwetsbaar. Vaak hebben volwassenen met veel vallen en opstaan manieren gevonden om met het stigma te leven, of om er omheen te leven.

Een overgrote meerderheid van de mensen denkt dat er in Nederland vooroordelen heersen over mensen die hiv-positief zijn. Echter, slechts een minderheid lijkt zelf vooroordelen te hebben. Hierin zit een vreemde discrepantie. Vooral omdat in 2009 uit onderzoek onder hiv-positieven gebleken is dat zonder uitzondering alle deelnemers ooit negatieve reacties hebben ervaren.

Bemoedigend is dat inmiddels de meerderheid van de Nederlanders weet dat hiv geen doodvonnis meer betekent.

Wie loopt er risico?

- 0 - 20 jaar - 20 - 40 jaar - 40 - 60 jaar - 60+ jaar

Omschrijving:

mensen die leven met HIV. Iedereen die seksueel actief is en onveilig seks heeft gehad.

Hoe wordt het erger? Kan het worden voorkomen?

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat irreële angst leidt tot een negatieve houding ten aanzien van mensen met hiv. Bewustwording rond de voortdurende stigmatisering van mensen met hiv, zowel door hoogopgeleide als door laagopgeleide mensen in combinatie met feitelijke informatie over werkelijke risico's beperkt stigmatisering.

Conclusie

- Stigma is voor veel hiv-positieven een dagelijks gevecht, met zichzelf of met de buitenwereld.
- Negatief gedrag ten aanzien van mensen die leven met hiv is vaak gebaseerd op vooroordelen.
- Het verspreiden van feitelijke informatie over de werkelijke risico's en mensen bewustmaken van de voortdurende stigmatisering, kan een waardevolle bijdrage leveren aan het beperken van stigma en taboe.

Casus: HIV-status verzwijgen bij hypotheek en levensverzekering?

Casper gaat een huis kopen. Hij is hiv-positief en wil een hypotheek met een levensverzekering afsluiten. Bij het aanvraagformulier zit echter een gezondheidsverklaring met specifieke vragen over zijn hiv-status. Hij vindt het erg lastig om dit formulier in te vullen. Hij moet dan open zijn over zijn hiv-status tegenover zijn financieel adviseur. Deze werkt bij een grote hypotheekverstrekker. Casper weet niet wie allemaal inzage krijgt in zijn gegevens. Uit schaamte trekt zij zijn aanvraag in. Uiteindelijk sluit hij een hypotheek af, waarbij geen gezondheidsvragen worden gesteld. Hij is dan wel veel duurder uit.

Meer informatie

mr Ronald A.M. Brands - Beleidsmedewerker maatschappelijke & juridische aspecten Programma Soa Aids Beleid

Soa Aids Nederland
Keizersgracht 390, 1016 GB Amsterdam
t +31(0)20-6262669
soaids.nl, aidsfonds.nl, stopaidsnow.nl